

Dôvodová správa

Osobitná časť

Čl. I

Navrhované znenie ust. § 3 ods. 4 zavádza povinnosť obchodníkom zaokrúhľovať platenú cenu pri platbe kupujúcim v hotovosti, t. j. mincami a bankovkami platnej meny. Prijemcovia platieb aj po tom, ako sa návrhom zákona zavedie povinné zaokrúhľovanie, budú naďalej povinní prijať pri platbách v hotovosti 1 a 2 centové mince.

Výhodou pre obchodníkov bude zníženie nákladov za poplatky bánk za vloženie resp. spracovanie 1 a 2 eurocentových mincí a zjednodušenie vydávania mincí pri hotovostnom platobnom styku. Pre kupujúceho to bude znamenať, že bude jeho platba v hotovosti automaticky zaokrúhľená. Ak by mal spotrebiteľ obavu zo zvýšenia ceny zaokrúhlením, môže optimalizovať svoje nákupné správanie, napr. nákupom viacerých kusov tovaru tak, aby cena nákupu smerovala k zaokrúhleniu nadol.

Ak sa kupujúci rozhodne zaplatiť kombináciou platieb, napr. hotovosťou a platobnou kartou, obchodník musí s takouto platbou počítať a je na ňom, aby si registračnú pokladnicu na takýto spôsob zaplatenia nastavil. V každom prípade však bude platiť, že pri kombinácii platby, suma, ktorá sa bude zaokrúhľovať, bude len suma hradená v hotovosti.

Povinnosť zaokrúhľovania sa bude vzťahovať aj na obchodníkov, ktorí nemajú povinnosť používať registračnú pokladnicu.

Matematický spôsob zaokrúhľovania predstavuje neutrálny, spravodlivý spôsob pre obe strany, obchodníka aj kupujúceho. Podľa štúdie Odboru výskumu NBS je pri matematickom zaokrúhľovaní pomer straty a výhody pri priemernom nákupe neutrálny, resp. mesačný náklad zaokrúhľovania predstavuje rozpätie 0-2 centy. Pri platbe do 5 centov sa, vzhľadom na snahu o elimináciu 1 a 2 centových mincí, navrhuje zaokrúhlenie nahor, na 5 centov, t. j. nákup do 5 centov sa zaokrúhli na 5 centov.

Rozdiely vzniknuté zo zaokrúhľovania a s tým súvisiace zákony:

Z. č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o ERP"):

Podľa zákona o ERP bude na pokladničnom doklade uvedené zaokrúhlenie ceny (napr. + 0,01 alebo - 0,01) ako povinný údaj.

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len "zákon o účtovníctve"):

Rozdiel medzi požadovanou sumou na zaplatenie v hotovosti a sumu uvedenou na doklade sa bude účtovať ako náklady na zaokrúhlenie alebo výnosy zo zaokrúhlenia podľa zákona o účtovníctve.

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len "zákon o DPH"):

Výpočet DPH bude zo sumy pred zaokrúhlením. Navrhované zaokrúhľovanie pri platbe nákupu v hotovosti tak nebude mať vplyv na výpočet DPH z nákupu tovaru. Takto bude

vplyv na podnikateľské prostredie z hľadiska uplatňovania DPH neutrálny. Pokiaľ nákup pozostáva z tovarov podliehajúcich rôznej sadzbe DPH, výpočet DPH až po zaokrúhlení nákupu by bol zbytočne komplikovaný. Podľa v súčasnosti dostupných informácií, rovnaký prístup v oblasti DPH majú aj niektoré iné členské štáty, ktoré tiež obmedzili použitie 1 a 2 centových mincí napr. Belgicko a Írsko.

Nadväzne na tieto skutočnosti finančná správa pre podnikateľov nastaví v e-kase, v zóne podnikateľa reporty, ktoré sú použiteľné na účtovné a daňové účely.

Príklady zaokrúhľovania:

Príklad 1 - platba v hotovosti:

Nákup:

rožok štandard 3x 0,07 0,21 €
Mlieko polotučné 1 l 0,89 €
Tradičné maslo z lahodnej smotany 125 g 1,57 €
Chlieb pšenično ražný konzumný 1000 g 0,99 €

Výsledná cena nákupu pred zaokrúhlením 3,66 €

Zaokrúhli sa až výsledná cena nákupu, ak je platená v hotovosti, a to **3,66 €** matematicky nadol, na **3,65 €**.

Kupujúci zaplatí v hotovosti po zaokrúhlení **3,65 €**.

Ak by sa celý nákup platil, napr. platobnou kartou, výsledná platená cena sa nezaokrúhľuje a kupujúci zaplatí **3,66 €**.

Príklad 2 - kombinácia platby v hotovosti a stravnými lístkami:

Výsledná cena nákupu pred zaokrúhlením 48,34 €

Kupujúci chce zaplatiť dvomi stravnými lístkami v hodnote 3,83 €, spolu 7,66 € a zvyšok doplatiť v hotovosti.

Hodnota stravných lístkov, nakoľko nie je hotovosťou, sa odpočíta z výslednej nezaokrúhlenej ceny nákupu.

Zaokrúhli sa až zvyšná cena nákupu platená v hotovosti, čiže $48,34 - 7,66 = 40,68$ €, a to matematicky nahor, na 40,70 €.

Kupujúci doplatí v hotovosti **40,70 €**.

Výsledná cena nákupu po zaokrúhlení bude **48,36 €**.

Príklad 3 - kombinácia platby v hotovosti a platobnou kartou:

a)

Výsledná cena nákupu 48,32 €

Kupujúci chce zaplatiť v hotovosti 20 € a zvyšok platobnou kartou.

20 € sa odpočíta z výslednej hodnoty nákupu, t. j. $48,32 - 20 = 28,32$ €.

Kupujúci doplatí **28,32 €** platobnou kartou **bez zaokrúhlenia**.

b)

Výsledná cena nákupu 48,32 €

Kupujúci chce zaplatiť v hotovosti 8,32 € a zvyšok platobnou kartou.

Kupujúci zaplatí **8,30 €** (8,32 € sa matematicky zaokrúhli nadol) a zvyšok 40,02 € doplatí platobnou kartou **bez zaokrúhlenia**.

Príklad 4 – reklamácia/vrátenie tovaru a služby:

Výsledná cena nákupu bola 58,42 €, platená v hotovosti, t. j. zaokrúhlená na 58,40 €.

a) Kupujúci reklamuje celý nákup a vracia všetok tovar z bločku/nákupu.

Vrátená mu bude zaokrúhlená suma (tá, ktorá bola v hotovosti zaplatená pri nákupe), t. j. **58,40 €**.

b) Kupujúci reklamuje iba jednu položku z nákupu, napr. za 8,42 €.

Vrátená hotovosť sa zaokrúhli, t. j. vráti sa mu **8,40 €**.

Príklad 5 - platba za tovar a služby voucherom alebo predplatenou/prepaid (napr. darčkovou) kartou a s doplatkom v hotovosti:

Kupujúci nakúpi tovar spolu za **40 €**. Platí predplatenou kartou, ktorá má zostatok 25,01 EUR.

Pokladník vyčerpá kartu a doplatok 14,99 € platený v hotovosti sa zaokrúhli na **15 €**.

Príklad 6 - Loyalty transakcie, kde kupujúci platí nazbieranými bodmi plus doplatok (minimálne vo výške pre účely DPH):

Tovar má cenu 500 bodov a doplatok je 10,72 €.

Doplatok v hotovosti sa zaokrúhli na **10,70 €**. Doplatok platený bezhotovostne sa nezaokrúhli, kupujúci zaplatí **10,72 €**.

Príklad 7 - dobitie Prepaid karty pri pokladni:

Ak zákazník požiada o dobitie Prepaid karty napr. na 100,02 € a chce zaplatiť v hotovosti, nejde o nákup tovaru alebo služby, ale ide o „inú finančnú transakciu“, ktorá nie je pre potreby tohto zákona považovaná za platbu kupujúcim za tovar.

Pri uplatňovaní tohto ustanovenia je potrebné brať do úvahy, že ide o zaokrúhľovanie len fyzicky platenej hotovosti za tovar (keďže cieľom je obmedzenie používania 1 a 2 centových mincí). Akékoľvek prostriedky, ktoré podľa iných právnych predpisov sú považované za hotovosť sa v tomto prípade za hotovosť nepovažujú.

Tabuľka s príkladmi zaokrúhľovania platených cien:

Platená cena v € pred zaokrúhlením		Platená cena v € po zaokrúhlení	Poznámka
0,01	→	0,05	Cena do 0,02 € vrátane, ktorá by sa matematicky zaokrúhlila na 0,00 €, sa zaokrúhli nahor, na 0,05 €.
0,02	→	0,05	Cena do 0,02 € vrátane, ktorá by sa matematicky zaokrúhlila na 0,00 €, sa zaokrúhli nahor, na 0,05 €.
0,03	→	0,05	Matematické zaokrúhlenie.
0,04	→	0,05	Matematické zaokrúhlenie.
0,05	→	0,05	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,06	→	0,05	Matematické zaokrúhlenie.
0,07	→	0,05	Matematické zaokrúhlenie.
0,08	→	0,10	Matematické zaokrúhlenie.
0,09	→	0,10	Matematické zaokrúhlenie.
0,10	→	0,10	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,11	→	0,10	Matematické zaokrúhlenie.
0,12	→	0,10	Matematické zaokrúhlenie.
0,13	→	0,15	Matematické zaokrúhlenie.
0,14	→	0,15	Matematické zaokrúhlenie.
0,15	→	0,15	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,16	→	0,15	Matematické zaokrúhlenie.
0,17	→	0,15	Matematické zaokrúhlenie.
0,18	→	0,20	Matematické zaokrúhlenie.
0,19	→	0,20	Matematické zaokrúhlenie.
0,20	→	0,20	Suma sa nezaokrúhľuje.
0,21	→	0,20	Matematické zaokrúhlenie.
0,22	→	0,20	Matematické zaokrúhlenie.
0,23	→	0,25	Matematické zaokrúhlenie.
0,24	→	0,25	Matematické zaokrúhlenie.
0,25	→	0,25	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,26	→	0,25	Matematické zaokrúhlenie.
0,27	→	0,25	Matematické zaokrúhlenie.
0,28	→	0,30	Matematické zaokrúhlenie.
0,29	→	0,30	Matematické zaokrúhlenie.

0,30		0,30	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,31		0,30	Matematické zaokrúhlenie.
0,32		0,30	Matematické zaokrúhlenie.
0,95		0,95	Cena sa nezaokrúhľuje.
0,96		0,95	Matematické zaokrúhlenie.
0,97		0,95	Matematické zaokrúhlenie.
0,98		1	Matematické zaokrúhlenie.
0,99		1	Matematické zaokrúhlenie.
1		1	Cena sa nezaokrúhľuje.
1,01		1	Matematické zaokrúhlenie.
1,02		1	Matematické zaokrúhlenie.
1,03		1,05	Matematické zaokrúhlenie.

Čl. II

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. januára 2022. S prihliadnutím na predpokladaný termín schválenia zákona v 1. polovici r. 2021 v Národnej rade SR, navrhovaná účinnosť predstavuje dostatočný časový priestor pre podnikateľov na úpravu registračných pokladníc a iných potrebných softvérov.